

**ГО «МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЦЕНТР
РАЗВИТИЯ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИЙ»**

ИЗДАТЕЛЬСКИЙ ДОМ «ИНТЕРНАУКА»

Сборник тезисов научных трудов

**II МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ:
«НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ:
ПАРАДИГМА ИННОВАЦИОННОГО
РАЗВИТИЯ»**

«27» апреля 2020

**Братислава–Вена
2020**

**ГО «МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЦЕНТР
РАЗВИТИЯ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИЙ»**

ИЗДАТЕЛЬСКИЙ ДОМ «ИНТЕРНАУКА»

Сборник тезисов научных трудов

II МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ:

**«НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ:
ПАРАДИГМА ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ»**

«27» апреля 2020

Збірник тез наукових праць

II МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ:

**«НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ:
ПАРАДИГМА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ»**

«27» квітня 2020

Abstracts of scientific papers

II INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE:

**«SCIENTIFIC RESEARCH: THE PARADIGM
OF INNOVATIVE DEVELOPMENT»**

April 27, 2020

Братислава–Вена
2020

ББК 20
УДК 001
НЗ45

НЗ45 Научные исследования: парадигма инновационного развития: сборник тезисов научных трудов II Международной научной конференции (Братислава–Вена, «27» апреля 2020 года) / ГО «Международный научный центр развития науки и технологий», 2020. — 40 с.

В сборнике представлены материалы II Международной научной конференции: «Научные исследования: парадигма инновационного развития».

Материалы публикуются на языке оригинала в авторской редакции.

Редакция не всегда разделяет мнения и взгляды автора. Ответственность за достоверность фактов, имен, географических названий, цитат, цифр и других сведений несут авторы публикаций.

При использовании научных идей и материалов этого сборника, ссылки на авторов и издания являются обязательными.

© Авторы статей, 2020

© ГО «Международный научный центр развития науки и технологий», 2020

© Издательский дом «Интернаука», 2020

Организационный комитет

Глава организационного комитета: **Коваленко Дмитрий Иванович** — кандидат экономических наук, доцент (Киев, Украина)

Заместитель главы организационного комитета: **Русина Юлия Александровна** — кандидат экономических наук, доцент (Киев, Украина)

Раздел «Экономические науки»:

Член организационного комитета: **Вдовенко Наталия Михайловна** — доктор экономических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Гоблик Владимир Васильевич** — доктор экономических наук, кандидат философских наук, профессор, Заслуженный экономист Украины (Мукачево, Украина)

Член организационного комитета: **Захарин Сергей Владимирович** — доктор экономических наук, старший научный сотрудник, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Зелиско Инна Михайловна** — доктор экономических наук, профессор, академик Академии экономических наук Украины (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Зось-Киор Николай Валерьевич** — доктор экономических наук, профессор (Полтава, Украина)

Член организационного комитета: **Курило Людмила Изодоровна** — доктор экономических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Мухсинова Лейла Хасановна** — доктор экономических наук, доцент (Оренбург, Российская Федерация)

Член организационного комитета: **Ниценко Виталий Сергеевич** — доктор экономических наук, доцент (Одесса, Украина)

Член организационного комитета: **Охрименко Игорь Витальевич** — доктор экономических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Рамский Андрей Юрьевич** — доктор экономических наук, професор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Белялов Талят Энверович** — кандидат экономических наук, доцент (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Скрыньковский Руслан Николаевич** — кандидат экономических наук, член-корреспондент Украинской академии наук (Львов, Украина)

Член организационного комитета: **Peter Bielik** — Dr. hab. (Словацкая Республика)

Член организационного комитета: **Eva Fichtnerová** — University of South Bohemia in ČeskéBudějovice (Чешская Республика)

Член организационного комитета: **József Káposzta** — Dr. hab. (Венгрия)

Член организационного комитета: **Henrietta Nagy** — Dr. hab. (Венгрия)

Член организационного комитета: **Anna Törő-Dunay** — Dr. hab. (Венгрия)

Член организационного комитета: **Mirosław Wasilewski** — Dr. hab., Associate professor WULS-SGGW (Польша)

Член организационного комитета: **Natalia Wasilewska** — Doctor of Economic Sciences, professor UJK (Польша)

Раздел «Юридические науки»:

Член организационного комитета: **Аристова Ирина Васильевна** — доктор юридических наук, профессор (Сумы, Украина)

Член организационного комитета: **Бондаренко Игорь Иванович** — доктор юридических наук, профессор (Братислава, Словацкая Республика)

Член организационного комитета: **Галуцько Валентин Васильевич** — доктор юридических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Гиренко Инна Владимировна** — доктор юридических наук, доцент (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Глушков Валерий Александрович** — доктор юридических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Головко Александр Николаевич** — доктор юридических наук, профессор, заслуженный юрист Украины (Харьков, Украина)

Член организационного комитета: **Грохольский Владимир Людвигович** — доктор юридических наук, профессор (Одесса, Украина)

Член организационного комитета: **Калюжный Ростислав Андреевич** — доктор юридических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Клемпарський Николай Николаевич** — доктор юридических наук, профессор (Кривой Рог, Украина)

Член организационного комитета: **Лоредана Джани Агуире** — доктор права, профессор (Итальянская Республика)

Член организационного комитета: **Лоренцмайер Штефан** — доктор юридических наук, профессор (Аугсбург, Федеративная Республика Германия)

Член организационного комитета: **Макарова Тамара Ивановна** — доктор юридических наук, профессор (Минск, Республика Беларусь)

Член организационного комитета: **Мельничук Ольга Федоровна** — доктор юридических наук, доцент (Винница, Украина)

Член организационного комитета: **Овчарук Сергей Станиславович** — доктор юридических наук (Запорожье, Украина)

Член организационного комитета: **Омельчук Василий Андреевич** — доктор юридических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Остапенко Алексей Иванович** — доктор юридических наук, профессор (Львов, Украина)

Член организационного комитета: **Пивовар Юрий Игоревич** — доктор философии в сфере права, доцент (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Позняков Спартак Петрович** — доктор юридических наук, доцент (Ирпень, Украина)

Член организационного комитета: **Светличный Александр Петрович** — доктор юридических наук, доцент (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Сидор Виктор Дмитриевич** — доктор юридических наук, профессор (Черновцы, Украина)

Член организационного комитета: **Таранова Татьяна Сергеевна** — доктор юридических наук, профессор (Минск, Республика Беларусь)

Член организационного комитета: **Мушенко Виктор Васильевич** — кандидат юридических наук, доцент (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Олейник Анатолий Ефимович** — кандидат юридических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Фунта Растислав** — кандидат юридических наук, доцент (Сладковичово, Словацкая Республика)

Член организационного комитета: **Химич Ольга Николаевна** — кандидат юридических наук (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Легенький Николай Иванович** — кандидат педагогических наук, доцент (Киев, Украина)

Раздел «Технические науки»:

Член организационного комитета: **Беликов Анатолий Серафимович** — доктор технических наук, профессор (Днепр, Украина)

Член организационного комитета: **Луценко Игорь Анатольевич** — доктор технических наук, профессор (Кременчуг, Украина)

Член организационного комитета: **Мельник Виктория Николаевна** — доктор технических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Наумов Владимир Аркадьевич** — доктор технических наук, профессор (Калининград, Российская Федерация)

Член организационного комитета: **Румянцев Анатолий Александрович** — доктор технических наук, профессор (Жраматорск, Украина)

Член организационного комитета: **Сергейчук Олег Васильевич** — доктор технических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Чабан Виталий Васильевич** — доктор технических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Аль-Абабнех Хасан Али Касем** — кандидат технических наук (Амман, Иордания)

Член организационного комитета: **Артюхов Артем Евгеньевич** — кандидат технических наук, доцент (Сумы, Украина)

Член организационного комитета: **Баширбейли Адалат Исмаил** — кандидат технических наук, главный научный специалист (Баку, Азербайджанская Республика)

Член организационного комитета: **Коньков Георгий Игоревич** — кандидат технических наук, профессор (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Саньков Петр Николаевич** — кандидат технических наук, доцент (Днепр, Украина)

Раздел «Государственное управление»:

Член организационного комитета: **Дегтярь Андрей Олегович** — доктор наук по государственному управлению, профессор (Харьков, Украина)

Член организационного комитета: **Дегтярь Олег Андреевич** — доктор наук по государственному управлению, доцент (Харьков, Украина)

Член организационного комитета: **Колтун Виктория Семеновна** — доктор наук по государственному управлению, доцент (Киев, Украина)

Член организационного комитета: **Мироненко Марк Юрьевич** — доктор наук по государственному управлению, профессор (Винница, Украина)

Член организационного комитета: **Степанов Виктор Юрьевич** — доктор наук по государственному управлению, профессор (Харьков, Украина)

Раздел «Педагогические науки»:

Член организационного комитета: **Кузава Ирина Борисовна** — доктор педагогических наук, доцент (Луцк, Украина)

Член организационного комитета: **Мулик Катерина Витальевна** — доктор педагогических наук, доцент (Харьков, Украина)

Член организационного комитета: **Рыбалко Лина Николаевна** — доктор педагогических наук, профессор (Полтава, Украина)

Раздел «Искусствоведение»:

Член организационного комитета: **Симак Анна Ивановна** — кандидат искусствоведческих наук, доцент (Кишинев, Республика Молдова)

СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦИЯ 1. ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ	8
Бабенко Володимир Юрійович	
Специфіка нормативно-правового механізму у сфері соціальних конфліктів	8
Романенко Євген Олександрович, Щокін Ростислав Георгійович, Дацій Олександр Іванович, Радкевич Валентина Олександрівна, Бородієнко Олександра Володимирівна, Короткова Ліна Ігорівна, Мірошниченко Олексій Валентинович, Колишко Родіон Анатолійович, Притоманов Сергій Олексійович	
Державно-приватне партнерство у сфері професійно-технічної освіти та підготовки кадрів.....	12
СЕКЦИЯ 2. ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ	18
Kobylianska Alla	
Еар in fostering global economic governance: new mega-regional arising	18
Тимчишин Юлія Василівна	
Основні загрози фінансової безпеки регіонів	21
СЕКЦИЯ 3. ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ.....	26
Біліченко Алла Миколаївна	
Мобільні додатки як засіб опанування іншомовного вокабуляру	26
СЕКЦИЯ 4. ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ.....	29
Заїкіна Дар'я Павлівна	
Обґрунтування концепції управління ризиками за допомогою комплексу технічних рішень	29
СЕКЦИЯ 5. ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ.....	33
Іщенко Євгеній Олександрович	
Історична пам'ять та проблематика культурної травми	33
СЕКЦИЯ 6. ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ.....	35
Чернік Світлана Дмитрівна	
Майнові права та обов'язки батьків і дітей в Київській Русі	35

Секция 1. ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ

Бабенко Володимир Юрійович

ад'юнкт

Національного університету цивільного захисту України

м. Харків, Україна

СПЕЦИФІКА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНИХ КОНФЛІКТІВ

Основна мета цього дослідження розглянути специфіку нормативно-правового механізму у сфері соціальних конфліктів, яким чином в законодавстві реалізоване питання щодо недопущення, мінімізації та вирішення соціальних конфліктів, що виникають між Державою та громадянами, між різними низками державних установ, у трудових відносинах та у соціальній сфері в цілому.

Розпочнемо розгляд питання соціальних конфліктів у законодавстві з основного Закону України — Конституції України, де у статті 3 зазначено наступне: Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1]. Спираючись на вищевикладене Держава виступає гарантом для громадян у сфері соціальних конфліктів, зобов'язуючи себе у забезпеченні запобігання і ліквідації соціальних конфліктів.

Другий нормативний документ який вирішує низьку питань із виникнення соціальних конфліктів це Закон України Про запобігання корупції. Цей закон розглядає та вирішує питання запобігання корупції, потенційного конфлікту інтересів та реального конфлікту інтересів. Як визначено у статті 1 частині 1 Закону України Про запобігання корупції: потенційний конфлікт інтересів — наявність

у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень [2]. Реальний конфлікт інтересів — суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень [2]. Таким чином через цей Закон було змінено велику кількість законодавчих документів та він виступає дієвим механізмом запобігання соціального конфлікту між представниками влади та громадянами.

Закон України Про доступ до публічної інформації теж виступає свого роду механізмом запобігання соціального конфлікту. У статті 2 часті 1 зазначено: метою цього Закону є забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації [3]. Даний Закон дозволяє громадянам бути більш обізнаними та запобігає виникненню ряду соціальних конфліктів.

У главі 1 статті 2 абзаці 2 Кодексу законів про працю України затвердженого Законом № 322-VIII від 10.12.1971 написано: працівники реалізують право на працю шляхом укладення трудового договору про роботу на підприємстві, в установі, організації або з фізичною особою. Працівники мають право на відпочинок відповідно до законів про обмеження робочого дня та робочого тижня і про щорічні оплачувані відпустки, право на здорові і безпечні умови праці, на об'єднання в професійні спілки та на вирішення колективних трудових конфліктів (спорів) у встановленому законом порядку, на участь в управлінні підприємством, установою, організацією, на матеріальне забезпечення в порядку соціального страхування в старості, а також у разі хвороби, повної або часткової втрати працездатності, на матеріальну допомогу в разі безробіття, на право звернення до суду для вирішення трудових спорів незалежно від характеру виконуваної роботи або займаної посади, крім випадків, передбачених законодавством, та інші права, встановлені законодавством [4]. Таким чином реалізовано механізм запобігання та вирішення соціальних конфліктів пов'язаних з трудовою діяльністю громадян.

У статті 1 Адміністративного Кодексу України визначено: Завданням Кодексу України про адміністративні правопорушення є охорона прав і свобод громадян, власності, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, встановленого правопорядку, зміцнення законності, запобігання правопорушенням,

виховання громадян у душі точного і неухильного додержання Конституції і законів України, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством [5]. У статті 1 частині 1 Кримінального Кодексу України. зазначено: Кримінальний Кодекс України має своїм завданням правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довілля, конституційного устрою України від злочинних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання злочинам [6]. У статті 34 частині 1 пункті 6 підпункті 9 Закону України Про місцеве самоврядування в Україні написано, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад делеговані повноваження щодо участі у соціальному діалозі, веденні колективних переговорів, укладенні територіальних угод, здійсненні контролю за їх виконанням, вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів) щодо підприємств, установ та організацій, розташованих на відповідній території; повідомна реєстрація в установленому порядку колективних договорів і територіальних угод відповідного рівня [7]. Таким чином, ми бачимо що ці законодавчі документи регулюють та вирішують питання соціальних конфліктів.

Також розглянемо сучасні програмні документи на базі яких вже створено та будуть створюватись закони та підзаконні акти. Доктрина збалансованого розвитку «Україна 2030» є спробою систематизації соціально-економічного поступу країни з метою вироблення принципів і механізмів майбутнього збалансованого розвитку та обґрунтування його горизонтів для України [8] вона розглядає питання соціальної сфери зокрема бідності та направлено та вирішення конфліктів у соціальній сфері. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року містить в собі стратегічну ціль № 3 Подолання бідності та скорочення нерівності, зокрема гендерної [9] на основі котрої вийшов Указ Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року [10] який буде вирішувати багато соціальний конфліктів.

В цій роботі було здійснено лише поверхневий розгляд нормативно-правового механізму у сфері соціальних конфліктів, які найчастіше зачіпають життя громадян. Но вже проаналізувавши їх можна побачити, що конкретних документів регламентуючих запобігання, врегулюванню або зупиненню конфліктів не має. В Державі постійно проводяться різні реформи, які направлені на зміну нормативно-правових документів, але як правило вони взагалі не зачіпають сферу соціальних конфліктів. Низька законодавчих документів потребують не тільки оновлення, але і розробки нових документів. А для сталого

та стабільного функціонування Держави необхідно провести глибокій аналіз нормативно-правового механізму у сфері соціальних конфліктів та розробити ряд законодавчих документів які побічно або конкретно реалізували запобігання, мінімізацію та вирішення конфліктів у соціальній сфері.

Література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. 1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/>
2. Закон України Про запобігання корупції // Відомості Верховної Ради України. 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/>
3. Закон України Про доступ до публічної інформації // Відомості Верховної Ради України. 2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17/>
4. Кодекс законів про працю України затверджений Законом № 322-VIII від 10.12.1971 // Відомості Верховної Ради. 1971. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/>
5. Адміністративний Кодекс України // Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/>
6. Кримінальний Кодекс України // Відомості Верховної Ради України. 2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/>
7. Закон України Про місцеве самоврядування в Україні // Відомості Верховної Ради України. 1997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр/>
8. Жилінська О. УКРАЇНА 2030: Доктрина збалансованого розвитку / О. Жилінська, О. Мельничук, Л. Антонюк, О. Гуменна, А. Радчук, Я. Столярчук, С. Тарута, Г. Харламова, Н. Чала, О. Шнирков, О. / Видання друге. Л.: Кальварія, 2017. 164 с.
9. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf/
10. Указ Президента України Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>

Романенко Євген Олександрович

доктор наук з державного управління, професор, проректор,

Заслужений юрист України

Міжрегіональна академія управління персоналом

м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0003-2285-0543

Щокін Ростислав Георгійович

доктор юридичних наук, доцент,

Заслужений працівник фізкультури та спорту України,

Президент

Міжрегіональна академія управління персоналом

м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0002-0836-8315

Дацій Олександр Іванович

доктор економічних наук, професор,

завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи

Міжрегіональна академія управління персоналом

м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0002-743-3264

Радкевич Валентина Олександрівна

доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік)

Національної академії педагогічних наук України, директор

Інститут професійно-технічної освіти

Національної академії педагогічних наук України,

Заслужений працівник освіти України

м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0002-9233-5718

Бородієнко Олександра Володимирівна

доктор педагогічних наук, доцент, член-кореспондент

Національної академії педагогічних наук України,

завідувач лабораторії зарубіжних систем

професійної освіти і навчання

Інститут професійно-технічної освіти

Національної академії педагогічних наук України

м. Київ, Україна

ORCID: 0000-0001-9133-0344

Короткова Ліна Ігорівна
кандидат педагогічних наук, директор
Державний навчальний заклад
«Запорізьке вище професійне училище моди і стилю»
м. Запоріжжя, Україна
ORCID: 0000-0002-6635-2063

Мірошніченко Олексій Валентинович
кандидат економічних наук, Заслужений економіст України,
виконавчий Віце-президент Конфедерації роботодавців України,
Президент
Інститут професійних кваліфікацій
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0001-7184-9560

Колишко Родіон Анатолійович
кандидат юридичних наук, директор
Інститут професійних кваліфікацій
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0003-3981-3888

Придуманов Сергій Олексійович
кандидат фізико-математичних наук, доцент,
Віце-Президент
Інститут професійних кваліфікацій
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0003-2628-4788

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПІДГОТОВКИ КАДРІВ

Трансформаційні процеси, пов'язані з європейською інтеграцією, позитивні результати реформ, підвищення конкурентоспроможності економіки передбачають створення відповідної національної системи професійної освіти та підготовки кадрів. Проблемою, яка потребує розв'язання, є суттєве зниження обсягів підготовки кваліфікованих

кадрів та погіршення якості професійної освіти; зменшення загальних обсягів фінансування професійної освіти та відсутність інвестицій у програми розвитку; централізована та бюрократизована система управління професійною освітою; застаріла матеріально-технічна база закладів професійної освіти; невідповідність змісту освіти та методики викладання вимогам сучасного ринку праці та потребам особистості [1].

У останні десятиліття в багатьох країнах світу відбуваються суттєві інституціональні зміни в тих сферах, які раніше завжди перебували в державній власності і в рамках державного управління. Зокрема, це стосується електроенергетики, автомобільного та залізничного транспортів, комунального господарства, портів, аеропортів, магістральних трубопроводів, а також об'єктів соціальної інфраструктури. Уряди надають в довго- та середньострокове користування приватним компаніям об'єкти цих галузей, залишаючи за собою право регулювання і контролю за їхньою діяльністю.

Відмінною характеристикою публічно-приватного партнерства є те, що воно формується для досягнення як соціально важливих, так і економічно вигідних цілей. Система партнерських відносин між державним і приватним сектором є одним з основних елементів теорії змішаної економіки.

Згідно з ліберальною концепцією, економічний ефект партнерства державного і приватного секторів полягає в тому, що суспільство отримує більш якісні товари та вищий рівень обслуговування при скороченні витрат.

Одним із напрямів вирішення вказаних проблем є використання визнаного у закордонній практиці механізму державно-приватного партнерства (ДПП). Використання даного механізму зможе дозволити закладам професійної освіти вийти із кризи, яка триває останні роки та активізувати партнерські відносини між бізнесом і державою. Окрім того, застосування механізму ДПП дозволить ЗПО ефективно управляти власним майном, залучити додаткові фінансові ресурси, підвищити якість викладання. Незважаючи на визначення важливості та необхідності використання механізму державно-приватного партнерства, його впровадження в практику іде не так швидко як би хотілося. Окрім того, слід констатувати відсутність наявної адекватної теоретичної бази щодо процесів організації партнерських відносин держави, закладів освіти, бізнес-структур та інститутів громадянського суспільства.

Термін «public-private partnership» з'явився в США спочатку у зв'язку з упровадженням спільного фінансування освітніх програм з державного та приватного секторів, а згодом, у 1950-х рр., — для такого ж фінансування комунальних послуг. Проте більш широкого контексту цей термін

набуває в 1960-х рр. для позначення співпраці партнерів із державного і приватного секторів у процесі оновлення міст, розвитку інфраструктури територій та надання соціальних послуг. Термін «державно-приватне партнерство» являє собою модифікацію розповсюдженого у світі поняття «public-private partnership», що в дослівному перекладі означає «партнерство публічної влади та приватного сектору». Найбільш близьким до відображення змісту концепції уявляється поняття «публічно-приватне партнерство», до того ж воно найбільш точно відтворює й сутність відносин, оскільки в якості публічного партнера в закордонній практиці часто виступають не лише органи державної влади, але й органи місцевого самоврядування, потужні громадські організації та благодійні фонди. Але в Україні широко розповсюджений термін «державне приватне партнерство» і це пов'язано з тим, що саме держава стала ініціатором появи такого виду партнерства та створила необхідне законодавче підґрунтя. Але нині в умовах розвитку органів місцевого самоврядування та їх активного впливу на життя держави, як активного суб'єкту, на наш погляд, коректним було би використання терміну «публічно-приватне партнерство». Публічно-приватне партнерство є формою співпраці між органами публічної влади та приватним сектором. Проте у працях українських і російських науковців та нормативних законодавчих документах затверджено поняття саме державно-приватне партнерство як таке, що більш однозначно сприймається нашою громадськістю.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про державно-приватне партнерство», державно-приватне партнерство — це «співробітництво між державою Україна, територіальними громадами в особі відповідних державних органів та органів місцевого самоврядування (державними партнерами) та юридичними особами, крім державних та комунальних підприємств, або фізичними особами — підприємцями (приватними партнерами), що здійснюється на основі договору в порядку, встановленому Законом та іншими законодавчими актами, та відповідає ознакам державно-приватного партнерства, визначеним цим Законом» [2]. До ознак державно-приватного партнерства відносять: забезпечення вищих техніко-економічних показників ефективності діяльності; довготривалість відносин (від 5 до 50 років); передачу приватному партнеру частини ризиків; внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із легальних джерел. Крім того, до ключових ознак державно-приватного партнерства прийнято відносити конкурентний спосіб відбору та фільтрації партнерів, а успіх реалізації проекту за технологіями державно-приватного партнерства залежить від прозорості проведеного конкурсу, оскільки тільки такий спосіб забезпечує вибір найбільш економічно вигідного проекту та надійного партнера.

Перелік розглянутих механізмів співпраці між державою, приватним бізнесом та освітою не є вичерпним, можуть існувати й інші види взаємодії. В той же час пропонувані механізми державно-приватного партнерства в сфері освіти виходили за інституційні рамки Закону, тому що сфера освіти була відсутня взагалі, незважаючи на наявність інших складових соціальної сфери — охорони здоров'я, культури і спорту. Тому в листопаді 2015 р. частину першу статті 4 Закону було доповнено абзацом шістнадцятим в яку було включено освітні послуги.

Зараз для забезпечення високої якості професійної підготовки кадрів, залучення додаткових ресурсів для розвитку професійної освіти та її орієнтації на сучасні технічні й технологічні умови сторони можуть розвивати співробітництво з наступних основних напрямів:

- підготовка пропозицій щодо реформування системи професійної освіти та створення професійних та освітніх стандартів;
- надання консультативної допомоги з питань, що мають спільний інтерес;
- участь у спільних заходах: конкурсах, виставках, конференціях, круглих столах тощо;
- розробка механізмів забезпечення випускників професійно-технічних і вищих навчальних закладів робочими місцями на підприємствах;
- розробка пропозицій щодо сумісного надання випускникам професійних кваліфікацій роботодавцями і навчальними закладами;
- закріплення великих організацій за професійно-технічними і вищими навчальними закладами для надання шефської допомоги;
- забезпечення практичної підготовки учнів професійно-технічних, студентів вищих навчальних закладів та стажування викладачів професійно-теоретичної підготовки, майстрів виробничого навчання на базових підприємствах;
- запровадження виплати підприємствами та організаціями галузевих, іменних стипендій кращим учням, студентам професійно-технічних і вищих навчальних закладів;
- надання підприємствами та організаціями допомоги в утриманні та розвитку матеріально-технічної бази професійно-технічних і вищих навчальних закладів;
- запровадження підприємствами та організаціями матеріального і морального стимулювання викладачів професійно-теоретичної підготовки та майстрів виробничого навчання професійно-технічних і вищих навчальних закладів;
- взаємне поширення інформації з питань, що стосуються розвитку професійної освіти і підготовки кадрів для будівництва,

рекламування та популяризація в засобах масової інформації, своїх web-ресурсах.

12 червня 2019р. Кабінет міністрів України схвалив Концепцію реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року. Метою Концепції є проведення реформи професійної (професійно-технічної) освіти, що забезпечить виконання таких трьох базових завдань де одне з них це — розвиток державно-приватного партнерства у сфері професійної (професійно-технічної) освіти, що передбачає участь усіх заінтересованих сторін, у тому числі роботодавців, у:

- формуванні державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти на всіх рівнях;
- розробленні професійних стандартів, стандартів освіти і освітніх програм;
- формуванні Національної системи кваліфікацій та вдосконаленні Національної рамки кваліфікацій;
- впровадженні і поширенні дуальної форми здобуття освіти;
- створенні сучасного освітнього середовища, зокрема у центрах професійної досконалості;
- проведенні системного моніторингу працевлаштування випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти;
- формуванні державного і регіонального замовлення на підготовку кадрів на основі прогнозування потреб ринку праці у професійних кваліфікаціях;
- оцінюванні результатів навчання випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти [3].

Література

1. Романенко Е. А., Даций А. И., Мирошниченко А. В., Кольшко Р. А., Притоманов С. А., Щекин Р. Г. Реформирование на Украине системы профессионально-технического образования // «Innovative Processes Management in the Context of Education and Science Modernization»: Materials of the II International Scientific-Practical Conference. In two volumes. Volume I. — Munich, Germany: Regional Academy of Management, 2020. PP. 67–74.

2. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI.

3. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року // Розпорядження Кабінету міністрів України від 12 червня 2019 р. № 419-р.

Секция 2. ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Kobylianska Alla

*PhD in International Economics, Associate Professor,
Professor of the Department of Agrolistics
and Supply Chain Management*

*Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture
Kharkiv, Ukraine*

ORCID: 0000-0001-7052-0886

EAP IN FOSTERING GLOBAL ECONOMIC GOVERNANCE: NEW MEGA-REGIONAL ARISING

The initiative of EU to promote the cooperation on its eastern neighborhoods and developed instruments have been modifying and adapting to new socio-economic and politic conditions both within the EU and East European countries during the whole period of consideration. While the core principles remained the same: the security and prosperity are the key ones for any action or program document. The political and economic landscape changed significantly.

From 2004, when ENP was initiated, a lot of countries experienced drastic economic changes and democratic revolutions proving their intention to move towards European values as well. These processes revealed the challenges for stable development of the whole region historically placed between two centers of economic power: Russia and EU and facing respective dilemma. EU responded in promoting FTA and association agreements with selected countries, to provide them with better cooperation possibilities and, thus, integration to EU marker. This is expected to have various effects: an increase in the standard of living in home countries, improving production facilities and quality of products, increase in receipts from external trade, stronger institutions etc. At the same time, it is important to foster the development of in-be-

tween economic links of Eastern neighborhood countries as the strong borders is a prerequisite of strong Europe and Eurasia.

There are a lot of researches devoted to the issues of Eastern partnership functioning and to the roles different countries were playing in respective processes. Among the most prominent one should note those of Kharlamova G. (2015) [1], who considered the progress in democratic values in Armenia, Azerbaijan, Ukraine, Moldova, Georgia and Belarus and the respective development of GDP indicators. Including trade flows into the analysis as well as other economic indicators, she showed that ENP has a significant positive effect over the countries, while it is still imbalanced and do not respond properly to the specific needs of EaP states.

Latoszek E. and A. Klos (2016) [2], assessing the regulation mechanism within ENP and EaP, discussed the place of EaP initiative among other possibilities of cooperation within the region, which pretended to fill in the gaps which are assumed not being met by EaP instruments. Among others these are the Black Sea Synergy and the Northern Dimension.

Sadowski R. (2013) [3], in his turn, analyses the progress in trade between EaP countries and EU till 2012 in depth and shows that up to that time EU become the main trading partner for some countries. In whole, the countries of the region improved their positions in doing business report and corruption perception rankings demonstrating that ENP reached its goals.

Sandu I. and G. Dragan (2016) [4] concluded that EaP members are commercially dependent on the EU single market, the share of EU-28 in their total trade varied from 25.17% to 51.72% in 2014. At the same time, they supported the idea of Kharlamova on the asymmetry in the relations of EaP and EU, as well as the shift in the essence of EaP, becoming more a security strategic policy of stabilization than an economic pursuit.

The situation is pretty similar to that developed earlier in such well-known mega-regional agreements as RCEP and Shanghai cooperation organization. EaP alongside with Southern Partnership of EU and their various FTAs, PTAs and other agreements represents another case of *spaghetti bowl problem* of the need to simultaneous mastering various trade and economic regimes of cooperation widespread in Asia. While there are evident differences in trade and production structure of participating countries like in case with BRICS and SCO. It is highly probable that EU can play the role in setting up new mega-regional agreement uniting European, Middle East and Africa like China's did in Indo-Pacific region.

References

1. Kharlamova, G. (2015), “The European union and the Eastern Partnership: convergence of economies” // *Procedia Economics and Finance*, No. 27. PP. 29–41.
2. Latoszek, E. and A. Kos, (2016), “Eastern Partnership as a New Form of the European Union’s Cooperation with Third Countries”, ed. T. Muravska, A. Berlin, From “Capacities to Excellence Strengthening Research, Regional and Innovation Policies in the Context of Horizon 2020” // *University of Latvia Press*, No. 4(12). PP. 28–43.
3. Sadowski, R. (2013), “Partnership in times of crisis: challenges for the Eastern European countries’ integration with Europe” // *OSW Point of View* No. 36. 55 p.
4. Sandu, I. and G. Dragan, (2016). “Political Options And Economic Prospects Within The Eastern Partnership” // *CES Working Papers*, Centre for European Studies, Alexandru Ioan Cuza University. Vol. 8(2). PP. 289–302.

Тимчишин Юлія Василівна
*кандидат економічних наук, докторант
ДУ «Інститут регіональних досліджень
імені М.І.Долішнього НАН України»
м. Львів, Україна*

ОСНОВНІ ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ

Питанням забезпечення сталого фінансового розвитку України і її регіонів являються взаємопов'язаними і взаємодоповнюючими, оскільки їх фінансова безпека є якісною основою стратегічних перетворень в державі загалом. Нестабільне фінансове становище значної кількості регіонів України зумовлене значними ризиками та впливом несприятливих процесів в їх економічному розвитку, зокрема: формування податкового боргу та значного податкового навантаження суб'єктів господарювання, дефіцит місцевих бюджетів та децентралізація фінансових ресурсів, низький рівень інвестиційних надходжень та кредитного забезпечення економіки, відсутністю інноваційної складової розвитку регіонів тощо.

Фінансова безпека регіонів, як складова економічної безпеки регіонів, визначає стан захищеності життєво важливих регіонів та їх підприємницьких структур, громадян у фінансовій сфері від впливу різносторонніх загроз, що обумовлені недостатністю фінансових ресурсів, їх збалансованістю та ліквідністю. Відносно сказаного слушно відзначає Карпінський Б. А., що «збалансованість фінансової системи регіону полягає у цілеспрямованому формуванні та реалізації заходів фінансової регіональної політики щодо забезпечення відповідності між реальними потребами та наявними можливостями економічного розвитку регіону» [2, с. 141]. Внаслідок чого фінансову безпеку варто розглядати як надзвичайно складну багаторівневу систему, яку утворюють ряд підсистем, кожна з яких має власну структуру і логіку розвитку [4].

З позиції регіонального розвитку варто розглядати складові фінансової безпеки регіону, які безпосередньо створюють базис і дають можливість кількісної і якісної оцінки їх фінансово-економічного розвитку та задоволення потреб та фінансової захищеності усіх суб'єктів регіону.

Доцільно розглядати на рівні регіону саме такі складові фінансової безпеки регіону: бюджетну, податкову, інвестиційну, інноваційну, грошово-кредитну, фінансову безпеку суб'єктів господарювання, фінансову безпеку населення і сфери страхування [1].

Основні фактори, які чинять негативний вплив на рівень фінансової безпеки регіонів України [5]:

1. Зовнішні фактори:

- *на світовому рівні:* кризові тенденції світової фінансової системи; зміна кон'юнктури світових цін і зовнішньої торгівлі; зміна процентних ставок на світовому ринку; посилення глобалізаційних процесів та конкуренції між державами у фінансовій сфері; агресивне завоювання потужними країнами світового фінансового простору; тінізація світової фінансової системи; безконтрольність зовнішніх фінансових операцій, пов'язаних із їх інтенсифікацією й мобільністю через широке застосування новітніх інформаційних технологій; недооцінка світовою спільнотою економічних перетворень в Україні тощо;
- *на загальнодержавному рівні:* політична нестабільність у країні; недостатній обсяг міжнародних резервів; високий рівень внутрішнього й зовнішнього боргів; низька інвестиційна привабливість; недосконалість бюджетної системи, міжбюджетного регулювання; дефіцит державного бюджету; недосконале правове регулювання фінансово-кредитної сфери; неефективність податкової й валютної політик держави; високий рівень інфляції та тінізації економіки; великі процентні ставки за кредитами; високий рівень монополізму на фінансовому ринку, нестабільність фінансового й валютного ринків; недосконалість банківської системи, розходження її інтересів із інтересами реального сектору економіки; надмірний державний борг; надмірна залежність національної економіки від іноземного інвестування; неефективна протекціоністська політика тощо.

2. Внутрішні фактори:

- *економічні:* низька ресурсна забезпеченість економічної сфери регіонів; недостатня податкоспроможність регіонів; низька інвестиційна привабливість і активність регіонів; прорахунки в інвестиційній політиці; неправильний вибір фінансових пріоритетів регіонального розвитку; дефіцит місцевих бюджетів; значне податкове навантаження на суб'єктів господарювання; нерозвиненість ринку фінансових послуг; недосконалість регіональної влади; недостатній інноваційний розвиток регіону; висока зношеність основних засобів;

- *соціальні*: зниження заробітної плати та інших соціальних виплат; недофінансування соціальної сфери; зростання безробіття; недостатні заощадження населення; зростання податків з доходів громадян; втрата інвестованих і депозитних коштів; збільшення процентних ставок за кредитами; непередбачені фінансові витрати; підвищення цін на матеріальні блага, тарифи, послуги; знецінення грошових заощаджень;
- *екологічні*: брак інвестицій у основний капітал на охорону навколишнього природного середовища та раціональне використання природних ресурсів; недоотримання та нецільове витрачання екологічних зборів; недостатні видатки на капітальний ремонт основних засобів природоохоронного призначення; замала фінансова підтримка на охорону біологічного різноманіття;
- *науково-технологічні*, які пов'язані з використанням застарілих технологій і обладнання, що гальмує процеси їх модернізації та оновлення;
- *інформаційні*, котрі виникають унаслідок браку інформації про зовнішнє середовище, що не забезпечує зворотного зв'язку;
- *матеріальні*, які пов'язані зі знищенням обладнання та інших засобів виробництва;
- *правові*, що виникають через недосконалість правової бази, а тому змушують підприємства маневрувати між законами та підзаконними актами.

Політику фінансової безпеки регіону можна розглядати як систему фінансових цілей, заходів і дій, спрямованих на узгодження фінансових потреб та інтересів економічної, соціальної й екологічної сфер регіону та захист останнього від впливу внутрішніх і зовнішніх дестабілізуючих факторів шляхом використання наявних і потенційних можливостей запобігання, усунення чи нейтралізації цього впливу. Така політика реалізується регіональними та центральними органами законодавчої, виконавчої й судової влади, органами місцевого самоврядування, населенням, які виступають її суб'єктами. Мета політики фінансової безпеки регіону підпорядкована загальній меті регіональної політики фінансового забезпечення стійкого розвитку та полягає у фінансовому забезпеченні потреб регіону, попередженні та нейтралізації впливу дестабілізуючих факторів на їх задоволення.

Відповідно до зазначеної мети, політика фінансової безпеки регіону повинна виконувати такі завдання, як: діагностика та прогнозування зовнішніх і внутрішніх загроз забезпеченню реалізації фінансових інтересів регіону; визначення найгостріших фінансових проблем регіону, ранжування їх за мірою небезпеки; розробка системи фінансових

заходів, спрямованих на розв'язання фінансових проблем, створення фінансових механізмів захисту регіональних інтересів; запобігання та нейтралізація реальних і потенційних загроз фінансовим інтересам регіону; диверсифікація фінансових джерел та оптимізація фінансових потоків для забезпечення збалансованості сфер стійкого розвитку відповідно до встановлених критеріїв безпеки; підвищення ефективності використання наявних фінансових ресурсів регіону, контроль їх обсягів.

Основними загрозами фінансової безпеки регіонів України є: дестабілізація фінансового сектору економіки; нестача та неефективність використання фінансових ресурсів; зростання внутрішнього та зовнішнього боргу держави; високий рівень інфляції; нестабільний курс національної валюти; нерівномірність розміщення виробництв; зростання рівня тіньового сектору та корупції; воєнні дії та зростання соціальної напруженості в державі [3].

Подолання таких загроз не є компетенціями органів влади окремого регіону, тому можна стверджувати, що основним джерелом виникнення загроз є макрорівень. Нажаль, сьогодні державні органи не виконують в повному обсязі свої повноваження, щодо забезпечення належного рівня фінансової безпеки регіону, що і викликає за ланцюговим зв'язком поширення небезпеки на інші рівні забезпечення фінансової безпеки.

Крім невиконання державними органами влади своїх повноважень в повному обсягу на рівні держави та невиконання місцевими органами повноважень щодо забезпечення фінансової безпеки регіонів, існує реальна проблема дефіциту інформації. Так, не всі показники можна розрахувати через складність доступу або відсутність інформації у вільному доступі. Така ситуація негативно впливає на весь процес оцінки фінансової безпеки як регіону, так і держави.

Для забезпечення нарощення фінансового потенціалу, захищеності інтересів, стійкості регіонів та протистояння дестабілізуючим факторам, а також стабільності ситуації та регіонального розвитку пропонується вжити комплекс заходів щодо визначення найгостріших фінансових проблем регіонів, ранжування їх за мірою небезпеки, пріоритетністю розв'язання шляхом створення фінансових механізмів захисту інтересів стійкого розвитку, диверсифікації фінансових джерел, оптимізації фінансових потоків та підвищення ефективності використання наявних фінансових ресурсів регіонів [5].

Актуальним для регіональної політики є врахування усіх загроз фінансової безпеки регіону, що можуть призвести до катастрофічних наслідків економічного розвитку регіону, масового банкрутства суб'єктів господарювання і підриву системи життєзабезпечення населення регіону.

Література

1. Виклюк М. І. Структура фінансової безпеки регіону та характеристика її складових / М. І. Виклюк // Електронний журнал «Ефективна економіка». URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1485>
2. Карпінський Б. А. Індикатори фінансової безпеки в контексті збалансованості фінансової системи держави / Б. А. Карпінський // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України: збірник науково-технічних праць. Львів, 2008. Вип. 18.2. С. 131–145.
3. Матвійчук В. І., Нешко Р. М. Фінансова безпека регіону як складовий елемент фінансової безпеки держави / В. І. Матвійчук, Р. М. Нешко // Фінанси, облік, банки. 2017. № 1 (22). С. 125–134. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/5021-10086-1-SM.pdf>
4. Скворцова М. А. Формирование системы управления финансовой безопасностью регионов приволжского федерального округа на основе многомерной классификации / М. А. Скворцова. URL: <http://sisupr.mrsu.ru/2008-1/pdf/29-skvortzova.pdf>
5. Юрків Н. Я. Регіональні чинники фінансової безпеки реального сектору економіки / Н. Я. Юрків // Фінанси України. 2011. № 12. С. 99–110. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/Fu_2011_12_11.pdf

Секція 3. ПЕДАГОГІЧЕСКІЕ НАУКИ

Біліченко Алла Миколаївна
кандидат педагогічних наук
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
м. Київ, Україна

МОБІЛЬНІ ДОДАТКИ ЯК ЗАСІБ ОПАНУВАННЯ ІНШОМОВНОГО ВОКАБУЛЯРУ

Використання нових інформаційних технологій, можливостей Інтернет-мережі, мультимедійного середовища в навчальному процесі вищої школи сприяє реалізації особистісно-орієнтованого підходу і спонукає викладачів до пошуку нових форм навчальної діяльності. Особливого значення набуває застосування сучасних комп'ютерних програм і мобільних додатків («Lingvo», «Anki», «AnkiWeb», «Google», «Memrise», «Quizlet», «ED Words», «LingualLeo», «Duolingo», «WORDS», «Easy Ten», «LingQ», «Rosetta Stone», «WORDBook-English Dictionary&Thesaurus», «English with Words», «WordNet», «Vocabulary», «QDictionary», «Exerciser», «Lexilize Flashcards», «My Dictionary: Polyglot» тощо) з метою ефективнішого опанування студентами немовних факультетів лексичного іншомовного базису.

Найбільшим попитом користуються такі мобільні додатки та лексичні програми:

- «*Memrise*» — навчальна платформа, в розробку якої покладено 3 принципи: 1) наявність яскравого й змістовного контенту, 2) поєднання інноваційного підходу та технологічних інновацій, 3) прагнення зацікавлювати і вмотивувати слухачів [1];
- «*Anki*» (для комп'ютерів) та «*AnkiWeb*» (для смартфонів). Кожного дня користувач отримує певну кількість слів із транскрипцією для вивчення на попередньо завантажених картках (decks) або може створювати свою унікальну лексичну базу. Картки з «не-

- правильними» дієсловами та зі словами з пісень із прикладами озвучені, що дає змогу користувачам опанувати коректну вимову й розширювати свій словниковий запас [2];
- «*LinguaLeo*» структуровано на основі методів гейміфікації, тут наявні тематичні набори слів із малюнками й озвученням, фразовий конструктор, англomовні автентичні тексти, відео- та аудіо матеріали, словник у режимах on-line і off-line, індивідуальні плани занять, інтерактивні тренування тощо [3];
 - «*Duolingo*» — безкоштовна платформа вивчення мови й краудсорсінгового перекладу [4], своєрідне змагання користувачів із мовлення, аудіювання, перекладу, читання з використанням флеш-карток, перекладу веб-сайтів, статей тощо [4];
 - «*Words*» — гра в слова, їхній правопис, сприйняття навчального матеріалу на слух, вправи, вмонтований англо-російський словник зі зручним пошуком, індивідуальна програма добру слів на повторення [5];
 - «*Easy Ten*» у навчально-ігровому форматі спрямовується на поетапне вивчення нових слів, лексичне тестування, прослуховування, ознайомлення з транскрипцією, перевірку вимови та перспективу складання іспитів IELTS і TOEFL [6];
 - «*Lexilize Flashcards*» — безкоштовний додаток, який максимально спрощує процес вивчення іншомовної лексики в ході опрацювання транскрипції, прикладів, асоціацій і вправ (звичайні картки, пари слів і переклади, вибір правильного перекладу, запам'ятовування слова, написання перекладу слова) [7];
 - «*Brainscape*» — мережева й мобільна навчально-методична платформа. Використовуючи її, можна вивчати адаптивні (інтерактивні) картки, розроблені у співпраці з провідними школами, видавництвами та фахівцями в галузі освіти. «*Brainscape*» устанавлює для студентів індивідуальний час повторення кожної картки на підставі даних доказової когнітивістики [8];
 - «*Fresh Memory*» — додаток для вивчення лексики за допомогою методу повторення. Колекції флеш-карток із текстами й зображеннями та у форматі словників, інтервальне поетапне повторення, режим редагування карток, самостійне налаштування шрифтів, кольорів, фону, параметрів — характерні особливості цього додатку [9].

Таким чином, зміст і завдання навчальних комп'ютерних програм і мобільних додатків спрямовані на розширення словникового запасу користувачів, формування лексичних навичок у контексті використання передових навчально-педагогічних і методичних технологій.

Застосування інформаційно-комунікаційних навчальних ресурсів сприяє формуванню лексичної компетенції студентів, стимулює їхній пізнавальний інтерес до вивчення іноземної мови, що буде особливо ефективним у контексті адекватного чергування традиційних методів і прийомів і новітніх методик.

Література

1. <https://www.memrise.com/ru/about/>
2. <http://english-bird.ru/memorizing-using-anki/>
3. www.lingualeo.com
4. www.duolingo.com
5. 4pda.ru/forum/index.php
6. lifehacke.ru/easy-ten-2
7. lexilize.com
8. brainscape.com
9. sourceforge.net/projects/freshmemory

Секція 4. ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

Заїкіна Дар'я Павлівна
асистент

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна*

ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЗА ДОПОМОГОЮ КОМПЛЕКСУ ТЕХНІЧНИХ РІШЕНЬ

Сучасний етап функціонування підприємств характеризується ускладненням контролем за умовами праці та виробничого середовища [1, с. 4–10; 2, с. 12–38]. Якщо протягом попередніх років вибір методів та засобів з комплексного аналізу, прогнозу та щодо попередження виробничого травматизму, проводилися, в першу чергу, на основі мінімізації економічних витрат, то останнім часом досить актуальним стає питання оцінки ризиків виникнення інтендантів, і зокрема, на гірничих підприємства [3, с. 25].

Один з найважливіших напрямків вирішення даного питання — прийняття комплексу технічних рішень на основі теорії ризику [4, с. 354–362; 5, с. 16–18], а саме на основі ризик-орієнтовного підходу, таким чином забезпечення ефективності автоматизованого процесу на підприємствах. Однак, розуміння закономірностей управління ризиками (в багатьох випадках їх розвиток взагалі не піддається регулюванню) — надзвичайно складне завдання, що обґрунтовує необхідність подальших досліджень в цьому напрямку, а процес інтегрування технічного рішення спрямованого на моніторинг та попередження інцидентів потребує досконалого аналізу властивостей об'єкта моніторингу з урахуванням використання сучасних методів визначення відстані (підвищення точності) і сучасних міжнародних стандартів.

З іншої сторони, наявність подібного комплексу дозволяє отримувати дані щодо фактичного стану параметрів виробничого середовища

у режимі реального часу. Проте, раціональна побудова системи фіксування необхідних параметрів для моніторингу та попередження ризику виникнення травматизму, передача даних інформаційною мережею та накопичення даних з метою їх аналізу і подальше планування працезохоронних заходів з урахуванням впливу комплексу факторів залишається досить злободенним питанням та слугує передумовою одночасного розв'язання наступних завдань:

- ідентифікація потенційних небезпек і впливу на них, забезпечення оповіщення у режимі реального часу та глибокої аналітики, що допоможе запобігати подібним інцидентам;
- порівняння параметрів стану виробничого середовища та трудового процесу, що спостерігається в даний момент, з відповідними еталонами (нормативними), наслідки впливу яких відомі або незначні.

Ще однією особливістю роботи подібних систем є те, що за значної розгалуженості мережі сегменту, фахівці стикаються з суперечливістю інформацією щодо ситуації у виробці. Це пояснюється відсутністю точної синхронізації за часом, що утруднює об'єктивний аналіз причинно-наслідкових зв'язків при розслідуванні інцидентів і аварій. Інформаційна складова є важливою сполучною всієї системи в цілому, тобто виявлення змін різних характеристик сигналів, причиною яких може бути реальні технологічні процеси, тощо, є ознакою, при отриманні якої повинна бути розпочата поглиблена перевірка.

Для розв'язання практичних задач, пов'язаних з моніторингом та попередженням травматизму, важливою є тимчасова синхронізація джерел інформації, яка повинна бути вирішена на польовому і контрольному рівнях, що необхідно задля порівняння залежних даних, одержуваних з різних джерел, без втрати швидкості її оброблення та пошуку у базі даних, наприклад за час розслідування аварій і нещасних випадків. Тобто, важлива оцінка якості сукупної інформації, що обумовлює використання певних підходів прив'язки даних.

Візуалізація і представлення сукупності інформації у вигляді єдиної електронної мнемосхеми контрольованого об'єкту обумовлюється особливостями ідеологічної структури об'єкта і, як наслідок, — можливостями багатоваріантної обробки даних програмним забезпеченням зі збереженням і аналізом результатів. Подібне обмеження долається використанням цілісної лінійки програмного продукту, який здійснює зберігання первинної інформації щодо прив'язки до місцезнаходження персоналу або визначення ділянки.

Ідеологія сегмента забезпечує цілісність картини розвитку показників виробничого середовища та трудового процесу і отримання детальних відомостей у реальному моменті часу.

Програмні та технічні засоби комплексу технічних рішень щодо моніторингу та попередження ризику виникнення виробничого травматизму повинні забезпечувати виконання наступних функцій:

- логічний розподіл підземного простору на безперервну систему зон, в яких контролюється наявність персоналу;
- відображення позиціонування на серверу диспетчера місцезнаходження зареєстрованих міток на планах гірничих виробок з показниками реального стану контрольованих параметрів, а також їх часові зміни;
- проведення аналізу змін показників виробничого середовища та трудового процесу системи;
- введення бази даних з поточною інформацією та передісторією положення носіїв міток, згодом архівування інформації про місцезнаходження і переміщення носіїв міток в кожен момент часу;
- передачу сигналу аварійного оповіщення при знаходженні носіїв міток в зоні дії зчитувачів;
- реєстрація факту спуску/підйому робочого, із зазначенням часу реєстрації індивідуального номера мітки гірника та номера зчитувача;
- захист від несанкціонованого доступу до управління і зміни режимів роботи системи за допомогою пароля;
- відпрацювання визначеного алгоритму у разі виникнення нештатної ситуації;
- реєстрація аварійних подій та порушень в роботі системи.

Відомою системою УТАС забезпечується виконання деяких функцій та певною мірою вирішено перелічені задачі. Однак, як і в подібних системах, в системі УТАС постає вирішення питання безперебійного функціонування індивідуальної мітки в умовах виникнення позаштатних ситуацій, що безпосередньо пов'язано з безпекою працюючих в шахті.

У свою чергу, використання підсистеми, індивідуальна мітка, котрої живиться від АКБ світильника, що не розрахована на додаткове навантаження та призводить до скорочення регламентованого часу роботи світильника, тягне за собою необхідність:

- розробити та затвердити єдину методику перевірки шахтних головних світильників з вбудованими системами пошуку, в якій встановлювалися б нормативи часу до, під час і після аварії, а також режими роботи світильників у всіх цих часових інтервалах;
- однозначного трактування відповідності систем пошуку, які працюють спільно з головними світильниками, вимогам правил безпеки для виключення суперечливих ситуацій під час вибору та експлуатації споживачами тієї чи іншої системи і світильників.

Отже, наведені слугують передумовою модернізації, а саме підсистеми УТАС (Контроль місця розташування персоналу і технологічного транспорту).

Література

1. Костенко О. М. Удосконалення методів і засобів з комплексного аналізу, прогнозу та попередження виробничого травматизму у сільськогосподарському виробництві: автореф. дис. ... канд. техн. наук: 05.26.01 // Нац. наук.-досл. ін-т охорони праці. Київ. 2002. 22 с.
2. Таїрова Т. Методологічні засади моніторингу виробничого травматизму: монографія. Київ: «Основа». 2014. 201 с.
3. Ваганов В. Многофункциональные системы безопасности, применяемые при производстве горных работ // Горная Промышленность. 2014. № 3 (115). С. 25.
4. Заїкіна Д. П. Удосконалення моделі забезпечення безпеки підприємств гірничої промисловості // Збірник наукових праць НГУ. 2018. № 54. С. 354–362.
5. Заїкіна Д. П. Вдосконалення методів управління та контролю за безпекою робіт і станом охорони праці з використанням інформаційних систем // Запобігання надзвичайним ситуаціям і їх ліквідація: матеріали наук.-практ. семінару, 07 лют. 2018 р. Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2018. С. 16–18.

Секция 5. ИСКУССТВОВЕДЕНИЕ

Іщенко Євгеній Олександрович
*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри сценічного мистецтва
Київський міжнародний університет
м. Київ, Україна*

ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ ТА ПРОБЛЕМАТИКА КУЛЬТУРНОЇ ТРАВМИ

Американський соціолог Дж. Олександр виокремлював дві основні моделі розуміння травми: «просвітницьку» та «психоаналітичну». Перша давала опис травми як вид раціональної відповіді на раптові зміни на особистому чи соціальному рівні. Відповіддю на травми будуть зміни, які до них призвели. Пам'ять про пережитий негативний досвід буде впливати на дії в майбутньому.

На відміну від першого варіанту, психоаналітична модель відштовхується від ідеї, що відповіддю на травмуючі події є несвідомі дії. Люди, що пройшли травматичний досвід, не здатні до його осягнення та раціонального розуміння, наслідком чого стає повне його усунення із пам'яті.

Для обох, розглянутих Дж. Олександром варіантів, характерна уява про можливість існування як індивідуальної так і колективної травми. Найбільш впливовою науковою працею в дослідницькому полі trauma studies цього моменту лишається книга К. Карут 1995 р. «Невостребованный опыт: травма, нарратив и история», в якій вона вперше застосувала поняття «теорія травми». Карут підкреслює, що травма не психічна хвороба, а історія, спроба розповісти нам про реальність та правду, які за інших варіантів недосяжні.

Інша проблема, що виникає при вивченні поняття «травми» є проблема свідoctва як специфічного досвіду ХХ ст. Свідoctво є не лише твердженням про певну подію, але й дискурсивною практикою, в процесі якої власна мова свідка стає матеріальним доказом правди.

Свідок є провідником пам'яті, через його висловлювання травматичний досвід стає відкритим для аудиторії, яка включає в себе в тому числі й дослідника травми. Дослідниця А. Асман вказує на принципову важливість свідка для ідентифікації злочинців і жертв, яка може бути встановлена лише ззовні.

Важливим моментом є зв'язок між культурною травмою та її зв'язком із колективною ідентичністю. Травматичні події ставлять під загрозу «стабільність сенсу», соціальна криза супроводжується культурною та загрожує відчуттю колективної ідентичності.

Після Першої світової війни З. Фрейд вніс корективи в свої уявлення про травматичну пам'ять в есе 1920 року «По той бік принципу задоволення». З точки зору австрійського психіатра, невроз провокується не самою травматичною подією, а неможливістю згадати, що сталося насправді. У звичайному стані свідомість послідовно фіксує чуттєвий досвід. Травма — це подія, що не може бути включена в таку послідовність, оскільки її сенс розкривається пізніше, ніж потрібно.

Таким чином, оскільки людські групи не можуть самі по собі прийняти рішення про те, що вони травмовані, в центрі уваги дослідників опиняються інститути та агенти, які впливають на розуміння соціальної реальності як травматичної.

Література

1. Александер Дж. Культурная травма и коллективная идентичность // Социологический журнал. № 3. М., 2012. С. 5–40.
2. Асман А. Длинная тень прошлого: Мемориальная культура и историческая политика. М., 2018. 328 с.
3. Фрейд З. По ту сторону принципа наслаждения // «Я» и «Оно». СПб., 2014. 288 с.
4. Эткинд А. Кривое горе: Память о непогребенных. М., 2018. 328 с.

Секція 6. ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ

Чернік Світлана Дмитрівна
*кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри державно-правових дисциплін
та адміністративного права
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка
м. Кропивницький, Україна*

МАЙНОВІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ БАТЬКІВ І ДІТЕЙ В КИЇВСЬКІЙ РУСІ

Сімейне законодавство України щодо правового регулювання відносин батьків та дітей формувалося протягом тривалого часу. Одним із важливих етапів його розвитку був період існування держави Київська Русь. У давньоруському суспільстві відбувалося закладалися основи моральних норм, які визначали правила поведінки у сім'ї.

У Київській Русі правові відносини між батьками та дітьми регулювалися залежно від визначення походження дитини. Розрізняли правовий статус дитини, народженої у законному шлюбі, та дитини, яку усиновили (удочерили). Разом з цим у добу язичництва мало значення перебування батьків між собою у шлюбі. Зокрема, встановлювалася суттєва відмінність у статусі дітей, народжених у шлюбі чи поза ним. Однак, незважаючи на це, всі діти вважалися законнародженими. Після запровадження християнства і з появою канонічного права в давньоруському суспільстві відмінності між дітьми, залежно від їх походження, законодавчо регламентувалося. Ст. 98 Простої редакції Руської правди вказувала, що «діти, народжені від рабині, не мають право спадкування майна свого батька, але отримують свободу разом з матір'ю» [1, с. 656]. Таким чином, в Київській Русі існувала значна різниця у правовому статусі дітей, який визначався за фактом їх народження та статусом матері дитини.

Важливим є питання повноти влади батьків над дитиною в Давньоруській державі. Вірогідно, що до хрещення Київської Русі дружина в особистому і майновому відношенні повністю залежала від власного чоловіка, а влада у сім'ї беззаперечно належала батькові. Із запровадженням християнства ситуація суттєво змінилася, оскільки на територію держави поширилося законодавство Візантійської імперії. В сім'ї змінювалася роль батька та посилювалося значення дружини-матері. Відповідно Просторої редакції Руської правди, після смерті батька, опікуном над малолітніми дітьми, ставала мати, котра розпоряджалася майном родини та мала значні владні повноваження глави сім'ї. У цьому випадку майно дітей захищалося від можливої його втрати. У ст. 101 вказувалося, що «якщо дружина, яка обіцяла залишатися удовою після смерті чоловіка, прожила майно й укладе новий шлюб, то вона зобов'язана повернути дітям нажите майно» [1, с. 668]. Враховуючи вище вказане, слід відмітити, що Руська правда встановлювала повну владу батьків над своїми дітьми у за різних життєвих обставин.

Розглянемо права батьків щодо своїх дітей у Київській Русі. Нагадаємо, що батьківська влада в сім'ї встановлювалася достатньо сильною. Наприклад, в дохристиянській часи батькам дозволялося розпоряджатися, навіть, життям дитини. Хоча аналіз тогочасних джерел свідчить, що батьки не мали права вбивати власних дітей при народженні, оскільки згадки про такі випадки не відомі. Проте подібний звичай існував у сусідніх східнослов'янських народів, де батьки мали право вбити власне немовля, якщо його виховання видавалося тяжким для сім'ї [2, с. 24]. У зв'язку з цим, окремі вчені роблять висновок, що відсутність норми про вбивство немовлят у давньоруському праві не є підставою вважати, що таких випадків не було [3, с. 165]. Слід погодитися із такою позицією, проте, на нашу думку, згадані ситуації могли виникати вкрай рідко, адже тогочасне право мало казуїстичний характер та містило опис конкретних випадків з життя людини. Відсутність згадки про вбивство немовлят свідчить або про взагалі відсутність таких фактів, або про їх поодинокість.

Звичаєве право Київської Русі регулювало права тих дітей, які ще не народилися. Канонічне право категорично забороняло позбавлення дитини життя шляхом абортів та засуджувала це. Водночас, батьки самостійно на власний розсуд без врахування волі дитини визначали її майбутнє. Їм дозволялося вирішувати долю дітей, наприклад, позбавляти їх свободи. У історичних джерелах згадуються випадки продажу дітей у холопство, по суті обернення їх у рабство [1]. Хоча С. Омелянчук вважає, що продаж дітей у холопство не набув

масового характеру, а відбувався лише в скрутні для родини часи, задля збереженн їх життя [3, с. 168]. Отже, з одного боку християнство забороняло вбивство дитини, а з іншого — дозволяло продаж у рабство, яке в свою чергу могло стати причиною не лише знущань над нею, а й її смерті.

Зупинимося на характеристиці обсягу обов'язків, які мали батьки у період Київської Русі. В дохристиянські часи батько мав зобов'язання турбуватися про власних дітей до моменту, коли вони самостійно зможуть забезпечувати своє існування. З часів хрещення Русі встановлювалося обов'язкове матеріальне утримання дітей, особливо це виявлялося під час спадкування майна. Так, ст. 92 Просторої редакції Руської Правди зазначала: «Якщо хтось, помираючи, розділить майно дітям своїм, то нехай так буде обов'язково; а якщо помре, не здійснивши такого розподілу, то всім дітям дати по рівній частині, й таку ж частину віддати до церкви...» [1, с. 633]. Необхідно підкреслити, що законодавство Київської Русі захищало майнові права дитини, батьки якої померли, а вони опинилися під владою недобросовісних опікунів. Нерідкими були випадки розтрати ними майна дитини, яке опинилося в їх управлінні. У таких випадках Руська Правда встановлювала обов'язок опікунів або їх дітей відшкодувати завдані такими діями збитки [1, с. 659]. Таким чином, законодавець турбувався про долю дитини та її майнові права. Окремо слід згадати про правовий статус дочок. Важливим обов'язком батьків було видати дочку заміж. Єдиним майном, яке вона отримувала ставав посаг, що вважався її власністю [4, с. 196]. У зв'язку з цим канонічне право закріплювало обов'язок батьків забезпечити можливість заміжжя дочки та визначало розмір її посагу. У разі не виконання цього зобов'язання встановлювалося покарання. Отже, законодавство Київської Русі захищало майнові права синів та дочок, залежно від їхнього правового статусу.

Зупинимося на окремих майнових правах дитини в Давньоруській державі. В дохристиянські часи майнові права дитини в сім'ї визначалися за її приналежністю до майна батька. Діти могли бути як відділеними від нього, так і ні. Майно, набуте дитиною, відділеної від двору, відходило до загальнородинного майна, що знаходилося у власності батька. Відділені від спільного майна діти володіли, користувалися та розпоряджались власним майном незалежно від батьків, а набуте у власність ними майно вважалось їхньою відокремленою власністю. У християнські часи такий порядок змінювався. Батько володів своїм майном беззастережно, без будь-якого впливу чи участі дітей, розпоряджався ним на власний розсуд [3, с. 167–168].

Таким чином, законодавство Київської Русі значну увагу приділяло правовому регулюванню майнових відносин батьків та дітей, спираючись переважно на норми «Руської Правди». У часи язичництва в Київській Русі повну владу над дитиною мав батько, який міг її продати у холопи. При цьому поділу дітей на законнароджених на незаконнароджених ще не існувало. Із запровадженням християнства питання походження дитини стає важливим при визначенні її правового статусу та обсягу майнових прав. Поступово починає зростати вплив матері у сім'ї в цілому та на дитину зокрема. Встановлювалося обов'язкове утримання дитини батьками, яка мала право на свою частку при поділі спадкового майна. Доньки отримували виділене майно для посагу. В дохристиянські часи дитина могла бути прикріпленою до майна батька або відділеною від нього. Проте уже згодом за канонічним правом батько одноосібно розпоряджався власністю сім'ї без врахування волі дитини.

Література

1. Правда Русская. Т. 2: Комментарии. Под ред. Б. Трекова М. Л.: Изд-во Академии наук, 1947. 862 с.
2. Русская Правда в свете других славянских судебных кодексов. Древняя Русь: проблемы права и правовой идеологии: Сб. науч. тр. / Отв. ред. Г. В. Швеков. М.: РИО ВЮЗИ, 1984. 200 с.
3. Омелянчук С. В. Правове становище дитини в давньоруській сім'ї // Право і безпека. 2005. № 6. С. 164–168.
4. Сімейне право України / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін.; за заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 264 с.

**ГО «МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНЫЙ ЦЕНТР
РАЗВИТИЯ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИЙ»**

ИЗДАТЕЛЬСКИЙ ДОМ «ИНТЕРНАУКА»

Сборник тезисов научных трудов

II МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ:

**«НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ:
ПАРАДИГМА ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ»**

Братислава–Вена

«27» апреля 2020

Издано в авторской редакции

Адрес: Украина, г. Киев, ул. Павловская, 22

Контактный телефон: +38(044) 222-5-889

E-mail: info@international-science.com

<http://international-science.com>

<http://inter-nauka.com>

Подписано в печать 11.05.2020. Формат 60×84/16

Бумага офсетная. Гарнитура SchoolBookAS. Печать на дупликаторе.

Тираж 100. Заказ № 435.

Цена договорная. Напечатано с готового оригинал-макета.

Напечатано в издательстве ООО «Центр учебной литературы»

Свидетельство про внесения субъекта издательской деятельности в
государственный реестр издателей, изготовителей и распространителей
издательской продукции: Серия ДК № 2458 от 30.03.2006